

Strindbergs

PARIA

Produktion & medverkande

OLA RAPACE HERRX

Strindberg gör upp med sina tvivel på mänsklig moral - slutsatsen är stenhård; du kan mucka från mord men aldrig tvätta bort varumärket stämplat på din kropp: PARIA. Jag vet vad han menar och hur ensamt det är att veta.

TOBIAS CARLSSON HERRY

För mig är Paria ett maktspel mellan två människor. Två människor som på många sätt är totalt olika men samtidigt skulle kunna vara samma person. Ett undersökande i moraliska tillkortakommanden. När är ett brott ett brott? När är ett straff ett straff?

MARKUS VAN ALSTINE GITARRIST

Paria lyckas vara väldigt klar, tydlig och samtidigt djup. Publiken kan förvänta sig en relativt kort men väldigt fartfylld pjäs med en tydlig handling; men också ett väldigt komplext framträdande av två helt otroliga skådespelare.

JAKOB GRAF

Regissör, producent

ALEX LUNDKVIST

Mediaproducent

EDVIN BOO

Teknisk samordnare

MAX RUBENSSON

Arrangör för musik

ALBIN JOHANSSON

Kostym, rekvisita

August Strindberg

Biografi

Johan August Strindberg föddes den 22 januari 1849 i Stockholm som son till grosshandlaren Carl Oskar Strindberg (38) och Eleonora Ulrika Norling (26). August hade sju syskon. När han var tretton år gammal (1862) dog hans mor Eleonora och fadern gifte om sig med Emilia Charlotta Pettersson och de fick sonen Emil 1864, en halvbror till August.

Studier

Efter att ha gått i Klara och Jakobs elementarläroverk samt Stockholms lyceum klarade Strindberg 1867 studentexamen. Han vistades sedan en termin i Uppsala och var ett halvår vikarierande folkskolelärare i Stockholm. Samtidigt han vikarierade ägnade han sig åt studier för läkarexamen men beslöt sig efter en tid för att bli skådespelare i stället. Sedan han misslyckats vid debuten på kungliga teatern började han 1870 läsa filosofi i Uppsala i stället. Våren 1872 var han dock tvungen att avbryta sina akademiska studier i brist på pengar. Han begav sig då istället till Stockholm och fortsatte på allvar det författarskap som han redan påbörjat med det dramatiska utkastet 'Fritänkaren' (1869) och sorgspelet 'ermione' som trycktes 1871.

Amanuens

I Stockholm skrev han bland annat konstkritik och skisser i flera tidningar. Han var 1874 medarbetare i Dagens Nyheter och hösten samma år i Svenska Medborgaren samt tjänstgjorde från december 1874-1882 som extra ordinarie amanuens vid kungliga biblioteket. Han studerade där kulturhistoria samt kinesiska språket och litteraturen och gav bland annat ut äldre kartor över Asien, skrev 'Kina, några gensagor mot gängse irrmeningar' (1877), och 'Relations de la Suède avec la Chine et les pays tartares'.

Många år utomlands

Tjugoåttio år gammal (1877) gifte han sig och sex år senare (1883) reste han med fru och barn från Sverige och vistades sedan i många år utomlands bland annat i Frankrike, Schweiz och Tyskland och åren 1887-1889 bodde han i Danmark där han liksom i Frankrike och Tyskland var medarbetare i större tidningar och tidskrifter varpå familjen åter slog sig ned i Sverige.

Strindberg målade också en del tavlor men det han blev mest berömd för är nog ändå böckerna 'Röda Rummet' och 'Hemsöborna'. En stor del av hans arbeten är översatta till främmande språk och ett antal av hans dramer har uppförts på Tysklands och Paris scener.

Familj

Äktenskap 1 & barn

Den 30 december 1877 gifte Strindberg (28) sig med skådespelerskan Siri von Essen (27) och de fick barnen:

- 1) Kerstin (1878-1878) (+ 1 dag)
- 2) Karin (1880-1973)

Självporträtt av August Strindberg på Värmdö-Brevik, Tyresö, 1891.

3) Greta (1881-1912)

4) Hans (1884-1917)

Äktenskap 2 & barn

Den 2 maj 1893 gifte Strindberg (44) sig med journalisten och översättaren Maria Friederike (Frida) Cornelia Uhl (21) som var född i Österrike och de fick dottern:

5) Kerstin (1894-1956)

Äktenskap 3 & barn

Den 6 maj 1901 gifte Strindberg (52) sig med norska skådespelerskan Harriet Bosse (23) och de fick dottern:

6) Anne Marie (1902-2007) (blev 105 år gammal)

August Strindberg (63) gick bort den 14 maj 1912 i Stockholm och begravdes på Norra begravningsplatsen i Stockholm. En månad efter Strindbergs död omkom hans dotter Greta (31) i en järnvägsolycka vid Malmslätt station (16 juni 1912).

Text: Nina Ringbom, Historiesajten.se

Markus Van Alstine

Ola Rapace

Regissören har ordet

“Paria” Vad betyder det egentligen i vår tid? För Strindberg var det nog mycket en spegling av hur han trodde att samhället såg på honom. När han skrev Paria hade skandalerna avlöst varandra och ett antal av hans pjäser hade “landsförvisats” - inte tillåtits att sättas upp i Sverige. “Paria” - det var så han trodde att samhället såg på honom. Ändå fortsatte han att skriva. Orädd - på gott och ont. Säkert finns det något för vår tids människor att lära där. Att inte vara rädda, eller för den saks skull agera del i “cancel-kulturen” som hämmar uttryck. För vem bestämmer egentligen vad som

är rätt och vad som är fel? Kan vi applicera vår egen moral på andra, eller “bända” deras moral till att göra vad vi själva inte förmår. Strindbergs Paria ger oss många frågor och uppmanar till reflektion, men vi ges inga svar.

Oavsett om du sitter där på din plats och reflekterar över - vad Strindbergs hade kallat för - den mänskliga naturen, eller bara önskar se två riktigt duktiga skådespelare i en dramatisk kamp, så vill jag önska er varmt välkomna. Mycket nöje!

- Jakob Graf, regissör och producent

Spökar det på Löfstad Slott?

Löfstad Slott är ett av de mest hemsökta slottet i Östergötland. Här sägs det husera ett flertal spöken såväl inne som ute. Löfstad är ett magnifikt slott som byggdes år 1650.

Spökerierna ska ha börjar här i slutet av 1700-talet. Det mest kända är den så kallade "Lilliekärringa" som sägs vara Christina Mörner. Hon fick slottet i morgongåva av sin man Axel Lillie på 1600-talet. Lilliekärringa utmärker sig med sina skramlande nycklar och frasiga kjolar. Hon ser om slottet och ser till att det är låst och att ljusen är släckta.

Dock ska detta inte ha hindrat slottet från att brinna i mitten på 1700-talet då pigan, Kajsa Jönsdotter, av misstag satte slottet i brand. I förtvivlan samma natt ska hon ha dränkt sig i Löfstadsjön. Nu går hon igen här och mörka höstnätter kan man ibland höra hennes gråt i förtvivlan efter vad hon gjort.

Men det är inte bara Christina som hemsöker slottet utan även hennes man, Axel Lillie, som flitigt sägs hemsöka slottet. Efter en krigsskada tvingades han amputera sitt ena ben och fick då ett träben. Ljudet av hans kännetecknade klampande sägs fortfarande eka i hallarna på slottet.

“Den grå damen vill man inte gärna möta då hon bara visar sig när någon nära eller någon som arbetar på slottet ska dö.”

I parken eller gärna runt minnesmonumentet över Axel von Fersen kan man möta den grå damen, Axels syster Sofie. Den grå damen vill man inte gärna möta då hon bara visar sig när någon nära eller någon som arbetar på slottet ska dö. Hon sörjer sin bror som gick en plötslig och brutal död till mötes av en pöbel. Som enskild händelse är det en av de mest dramatiska i Sveriges historia. Men det är en annan historia.

Rum 13, det mest hemsökta rummet på slottet

Rum 13 en trappa upp är det rummet som ska vara det mest hemsökta rummet på slottet. På golvet här inne finns en blodfläck som sägs vara omöjlig att få bort. Den ska ha uppstått efter en duell om en ung kvinna i parken. Ena mannen barrs upp på rummet efter att han blivit dödligt sårad. Innan han dog ska han ha sagt att den blodfläcken inte kommer att gå bort.

På 1800-talet ska det ha spökat så mycket här inne i rum 13 att man spikade igen det. Kanske meningslöst då ingen vågade vara här inne i alla fall. Rummet ska senare ha använts som bagagerum. Här inne ska man kunna höra skrapande ljud av tunga saker som dras över golvet och garderobsdörrar som oförklarligt flyger upp. Man har även sett en skepnad i tjänstefolks uniform sittandes vid spelbordet. Och där ett tidigare vapenskåp har stått har en annan skepnad setts nattetid som putsat vapen.

Text: Hemsoktplatser.se

Tack till!

Britt-Marie Wettergren & Katarina Otréus, Östgötateatern
Noah Graf, schack-koreografi
Publikvärdar: Melvin Lundkvist, Hugo Fagerstedt

Löfstad Slott

ÖSTERGÖTLANDS MUSEUM

sensus

VÄRDHUSET
Löfstad Slott

ÖSTGÖTA
TEATERN

PARIA PÅ LÖFSTAD SLOTT 2022 PRODUCERAD AV JAKOB GRAF OCH FÖRENINGEN FARABEL.
FOTO OCH GRAFISKT ARBETE SKAPAT AV ALEXANDER LUNDRVIST.

FÖRENINGEN FARABEL BLIR

FOLKPARKEN

Under hösten kommer Föreningen Farabel Produktion att avvecklas och i dess ställe bildas nu produktionsbolaget Folkparken

Det nya produktionsbolaget föds ur samma anda som Föreningen Farabel verkade i - att ge spännande scenkonst i nya och uppfinningsrika koncept och miljöer. Att ge såväl klassisk scenkonst av hög kvalité, som att producera moderna konserter. Med Folkparken hoppas grundarna, Alexander Lundkvist, David Graf och Jakob Graf att få fortsätta underhålla östgötar och andra under många år framöver.

Varmt välkomna att besöka vår hemsida, kika in på våra sociala medier - samt anmäla er till vårt nyhetsbrev.

FOLKPARKENS.SE

FÖLJ OSS PÅ SOCIALA MEDIER

För roligt och exklusivt material!

 @folkparkens

 @produktionfolkparken

